

بسمه تعالی

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره نظام‌های پرداخت

ضوابط، استانداردها و قالب پیام‌ها جهت ارائه خدمات پرداخت کارتی در شبکه بانکی کشور

ویرایش: ۱/۱

تاریخ: ۱۳۸۵/۰۶/۰۱

فهرست.....صفحه

الف- ضوابط صدور و راهبری کارت بانکیها.....۲

۱. ضوابط صدور کارت پرداخت.....۳

۲. ضوابط صدور کارت بانک ویژه (اعتباری).....۵

ب- استانداردها و قالب پیامها در پرداخت کارتی.....۸

۱. استانداردهای مصوب در خصوص کارت بانکها.....۹

۲. ضوابط و قالب پیامهای مربوط به تراکنشهای «پایانههای مجازی» در شتاب.....۱۱

۳. ضوابط و قالب پیامهای مربوط به تراکنشهای «ارزی» در شتاب.....۱۶

۴. ضوابط و قالب پیامهای مربوط به تراکنشهای «پرداخت قبوض» در شتاب.....۲۷

الف. ضوابط صدور و راهبری کارت بانکیها

ضوابط صدور کارت پرداخت^۱

- ۱- کارت پرداخت (کارت) هر نوع کارت الکترونیکی است که استفاده از آن منجر به نقل و انتقال وجه یا برداشت از یک حساب سپرده‌ای و یا بدهکار شدن دارنده آن شده و یا به هر شکل دیگری قدرت خرید یا پرداخت در اختیار دارنده آن قرار می‌دهد. شناسه‌های الکترونیکی و ابزارهای مشابه (به عنوان جایگزین کارت) نیز مشمول این تعریف است.
- ۲- صدور کارت فقط به وسیله بانکها و موسسات اعتباری دارای مجوز قانونی پس از کسب مجوز از بانک مرکزی امکان‌پذیر است.
- ۳- موارد ذیل پس از تأیید بانک مرکزی از این ضوابط مستثنی است:
  - کارتهای تک منظوره مانند کارت تلفن و کارتهای مشابهی که عرضه‌کنندگان کالاها و خدمات مصرفی صرفاً برای پیش‌فروش کالا و خدمات خود جهت مشتریان صادر می‌کنند.
  - کارتهایی که عرضه‌کنندگان کالاها و خدمات مصرفی برای اعطای تخفیف و یا امتیازات دیگر جهت مشتریان خود صادر می‌کنند.
- ۴- صادرکنندگان کارت باید از طریق عضویت در یکی از مراکز تبادل اطلاعات و تسویه‌های بین بانکی داخلی (سوئیچینگ) ترتیبات لازم را جهت تسهیل و تسریع مبادلات و پرداختهای الکترونیکی فراهم آورند.
- تبصره: مرکز یا مراکز فوق باید استانداردهای مورد تأیید بانک مرکزی برای اتصال به مراکز مشابه داخلی و خارجی را رعایت کنند.
- ۵- ارائه هرگونه خدمات مربوط به کارتهای صادره از سوی صادرکنندگان خارجی صرفاً توسط اشخاص مذکور در بند ۲ و پس از اخذ مجوز از بانک مرکزی امکان‌پذیر است.
- ۶- صادرکننده کارت موظف است کلیه تمهیدات و مراقبتهای لازم و متعارف را درخصوص نگهداری سخت‌افزار و سیستم پردازش داده‌ها و خطوط ارتباطی خود بنحوی انجام دهد که استفاده از خدمات کارت برای دارنده آن همواره مطابق با شرایط صدور کارت که باید در قرارداد درج گردد، امکان‌پذیر باشد.
- ۷- مسئولیت استفاده از روشهای مطمئن برای توزیع کارت و اختصاص شماره رمز با صادرکننده کارت می‌باشد.
- ۸- صادرکننده موظف است با ایجاد تمهیدات لازم امکان گزارش‌گیری بلادرنگ موارد مفقود شدن و یا به سرقت رفتن کارت از جانب دارنده کارت یا قائم مقام قانونی وی را فراهم کرده و سریعاً نسبت به غیرفعال نمودن حساب و ابطال کارت اقدام نماید.

^۱ طی بخشنامه شماره م/ب/۱۲۶ مورخ ۱۳۸۰/۲/۱۷ و اصلاحیه آن طی بخشنامه شماره م/ب/۳۸۵ مورخ ۱۳۸۰/۴/۲۰ اعلام گشته است.

- ۹- خسارتها و زیانهای وارده در خلال فاصله زمانی بین مفقود شدن و یا به سرقت رفتن کارت تا اعلام مراتب به صادرکننده متوجه دارنده کارت و پس از آن به عهده صادرکننده کارت می‌باشد.
- ۱۰- موارد اشاره شده در مواد ۷، ۸ و ۹ باید بطور روشن در متن قرارداد منعقدہ بین صادرکننده کارت و دارنده کارت قید گردد.
- ۱۱- صادرکنندگان کارتهای فعلی موظفند ظرف ۶ ماه نسبت به اخذ مجوز از بانک مرکزی و تطبیق شرایط خود با ضوابط این مصوبه اقدام نمایند.
- ضوابط فوق در ۱۱ بند و یک تبصره در نهصد و پنجاه و سومین جلسه مورخ ۱۳۸۰/۲/۲ شورای پول و اعتبار به تصویب رسید.

ضوابط صدور کارت بانک ویژه (اعتباری)^۱

پیرو بخشنامه شماره نب/۱۵۵۶ مورخ ۱۳۷۸/۳/۵ و به موجب نهمصد و شانزدهمین جلسه مورخ ۱۳۷۸/۳/۲ شورای پول و اعتبار، بانکها و موسسات اعتباری مجاز می‌توانند به تشخیص خود برای تعدادی از دارندگان کارت بانک تسهیلات و خدمات مصوب شورای پول و اعتبار را با ضوابط ذیل ارائه نمایند.

۱- بانکها و موسسات غیربانکی می‌توانند در چارچوب قراردادهای تنظیمی با مشتریانی که برای آنها «کارت بانک» صادر کرده‌اند، پرداخت وجه صورت حسابهای آنها را به فروشگاه‌ها و موسسات طرف قرارداد خود تعهد و تضمین نمایند. این نوع کارت، «کارت بانک ویژه» نامیده می‌شود.

۲- در صورتی که در اثر پرداخت صورتحسابهای خرید، حساب دارنده کارت نزد صادرکننده کارت بدهکار گردد، دارنده کارت مکلف است نسبت به تسویه مبلغ بدهکار حساب خود ظرف مدتی که توسط صادرکننده کارت تعیین می‌شود، اقدام نماید. در غیر اینصورت مشمول پرداخت وجه التزام نسبت به مدت و مبلغ به نحوی که در قرارداد پیش‌بینی شده است خواهد شد.

تبصره ۱- حداکثر مدت پرداخت بدهی سه ماه از تاریخ ایجاد بدهی است.

تبصره ۲- تعیین میزان وجه التزام با توافق طرفین بوده و می‌تواند متناسب با مدت تأخیر در پرداخت بدهی متغیر باشد. در هر صورت این شرایط باید به طور شفاف در قرارداد فی‌مابین صادرکننده و دارنده کارت ذکر شود.

تبصره ۳- چنانچه پس از اتمام مدت سه ماهه فوق مطالبات بانک از این بابت به حیطة وصول درنیاید، بانک موظف است مطالبات مذکور را به سرفصل مطالبات معوق انتقال دهد.

۳- بانکها می‌توانند تا معادل حداکثر ۳/۵ درصد سپرده‌های قرض‌الحسنه جاری نزد خود در پایان سال قبل را از طریق خدمات کارت بانک ویژه به اشخاص حقیقی و حقوقی اختصاص دهند. این سقف در مورد موسسات اعتباری غیربانکی معادل ۱۰ درصد کل منابع متعلق به موسسه است.

۴- سقف بدهکار حساب دارنده کارت نزد صادرکننده در مورد ۸۰ درصد از کارت‌های صادره ۳ میلیون ریال و برای ۱۵ درصد ۵ میلیون ریال است و برای ۵ درصد بقیه ۱۰ میلیون ریال است.

۵- متقاضیان کارت بانک ویژه به هنگام دریافت کارت باید حداقل مبلغی را که صادرکننده تعیین می‌کند در حساب مرتبط با کارت، موجودی داشته باشند.

۶- مجموع مانده تعهدات و تضمین‌های ناشی از کارت بانک ویژه مشمول سقف کلی مندرج در ماده پنج (۵) آئین‌نامه صدور ضمانتنامه و ظهرنویسی از سوی بانکها می‌باشد.

۷- پرداخت وجه صورت حسابهای موضوع این نوع کارتها صرفاً از محل منابع متعلق به صادرکننده امکان‌پذیر می‌باشد. وجه التزام جزو درآمدهای صادرکننده کارت می‌باشد.

^۱ طی بخشنامه شماره مب/۵۵ مورخ ۱۳۸۰/۱/۲۶ و اصلاحیه آن طی بخشنامه شماره مب/۳۸۵ مورخ ۱۳۸۰/۴/۲۰ اعلام گشته است.

- ۸- انواع هزینه‌ها و کارمزدهای مرتبط که از دارنده و پذیرنده کارت دریافت می‌گردد متناسب با کار انجام شده توسط صادرکننده تعیین و اعلام می‌شود.
- ۹- صادرکنندگانی مجاز به صدور کارت بانک ویژه هستند که حداقل با سه صادرکننده دیگر کارت بانک قرارداد استفاده از دستگاه‌های مشترک پایانه فروش (POS) را منعقد نموده و ترتیبات لازم جهت تبادل اطلاعات و تسویه‌های بین بانکی از طریق مرکز سوئیچینگ را بین خود و مراکز مشابه دیگر فراهم آورند.
- تبصره - مراکز فوق باید با استاندارد ISO8583 برای اتصال به مراکز مشابه داخلی و خارجی منطبق باشند.
- ۱۰- یک صادرکننده نمی‌تواند بیش از یک کارت بانک ویژه برای هر شخص حقیقی یا حقوقی صادر نماید.
- ۱۱- مدت اعتبار هر کارت بانک ویژه از تاریخ صدور یکسال می‌باشد و تمدید قرارداد پس از انقضای مدت مذکور در اختیار صادرکننده است.
- ۱۲- سقف بدهکاری کارت بانک ویژه فقط برای خرید کالاها و خدمات قابل استفاده است و نباید برای دریافت وجه نقد مورد استفاده قرار بگیرد. این موضوع باید صریحاً در قراردادهای مربوطه ذکر شود.
- ۱۳- صادرکنندگان کارت بانک ویژه موظفند ماهانه آمار دارندگان کارت بانک ویژه، میزان اعتبار مصرفی، جرایم، تعداد کارتهای تعویضی، مسروقه و کارتهای اعضاء جدید، تعداد موارد فسخ قرارداد و سایر اطلاعات مورد نیاز را نگهداری نمایند.
- ۱۴- جزوهای تبلیغاتی صادرکنندگان کارت بانک ویژه باید حاوی اطلاعات ضروری از جمله موارد ذیل باشد:

۱. نرخ وجه التزام
۲. روش محاسبه وجه التزام
۳. مهلت بازپرداخت
۴. هزینه‌های صدور، تمدید، تعویض و ...
۵. روش و تاریخ ارسال صورتحساب
۶. سایر موارد ضروری

- ۱۵- تعیین سقف ریالی معاملات برای کارت بانک ویژه در اختیار صادرکنندگان می‌باشد.
- ۱۶- صادرکنندگان کارت بانک ویژه موظفند ظرف فواصل زمانی معین، که حداکثر از یک ماه تجاوز نمی‌نماید، صورت حساب دارنده کارت را به آدرس مندرج در قرارداد ارسال نمایند.
- ۱۷- صادرکنندگان کارت بانک ویژه موظفند نظام مشخصی را برای اندازه‌گیری ریسک‌های ناشی از ارائه این نوع خدمات پیش‌بینی نمایند. بازرسان بانک مرکزی کارآمدی این گونه نظامها را مورد ارزیابی قرار خواهند داد.
- ۱۸- صادرکنندگان کارت می‌توانند به منظور کاهش ریسک ناشی از صدور این نوع کارتها تامین کافی اخذ نمایند و یا با استفاده از روشهای دیگر از جمله نظام بیمه‌ای، پوشش لازم را فراهم کنند.
- ۱۹- کارت بانک ویژه در مواردی که در این ضوابط ذکر نشده است تابع ضوابط موضوع بخشنامه شماره نب/۱۵۵۶ مورخ ۱۳۷۸/۳/۵ می‌باشد.

درصدهای مذکور در بند ۳ متعاقباً به اطلاع آن بانک/موسسه اعتباری خواهد رسید.
خواهشمند است دستور فرمائید مفاد این بخشنامه در اسرع وقت جهت اجرا به واحدهای ذیربط آنبانک/موسسه اعتباری ابلاغ گردد.

استانداردها و قالب پیامها در پرداخت کارتی

استانداردهای مصوب در خصوص کارت بانکیها

EMV4(2000)¹

کارتهای هوشمندی که مورد استفاده قرار می‌گیرند باید منحصراً دارای استاندارد (EMV4(2000 باشند و صدور و پذیرش آنها به‌عنوان استاندارد در شبکه بانکی کشور تشخیص داده شده است و بر اساس آن پیاده سازی برنامه‌های کاربردی خاص بانکی به‌گونه‌ای صورت پذیرد که پایانه‌های فروش الکترونیکی متصل به شتاب در سراسر شبکه بانکی قابلیت پذیرش کارتهای هوشمند صادر شده توسط بانکهای عضو و اجرای برنامه‌های مربوط را داشته باشند.

شایان ذکر است مشخصات EMV بر مبنای استانداردهای عمومی زیر بنا شده‌اند:

۱. ISO/IEC 7811 : به محدوده برجسته‌نگاری^۲ بر روی کارت مربوط می‌شود و شامل دو مشخصه زیر می‌باشد:

- 7811-1:95 : مشخصات کلی برجسته‌نگاری را در بر می‌گیرد.
- 7811-3:95 : مشخصات محل کاراکترهای برجسته شده بر روی کارت ID-1 را در بر می‌گیرد.

۲. ISO/IEC 7816 : به محدوده سخت‌افزار کارت مربوط می‌شود و قسمتهای زیر را شامل می‌شود:

- 7816-1:98 : مشخصات فیزیکی کارت را در بر می‌گیرد.
- 7816-2:99 : مشخصات ابعاد و محل تماسها را در بر می‌گیرد.
- 7816-3:97 : مشخصات سیگنالهای الکترونیکی و پروتکل‌های انتقالی را در بر می‌گیرد.
- 7816-4:95 : مشخصات فرامین صنعتی را در بر می‌گیرد.
- 7816-5:94 : مشخصات سیستم شماره‌گیر و رویه‌های ثبت شده برای شناساگرهای برنامه کاربردی را در بر می‌گیرد.
- 10373:93 : مشخصات متدهای تست را مشخص می‌کند.

VSDC³ (VIS1.4.0)⁴

مشخصات VSDC به‌عنوان مشخصات پایه کاربردهای ذیل تعیین شده و به‌عنوان استاندارد شبکه بانکی در خصوص صدور و کاربری کارت بانکهای هوشمند در تراکنشهای بانکی اعلام می‌گردند:

۱. برداشت از موجودی^۱

^۱ این استاندارد تحت نامه شماره ۱۸۲۵/هـ مورخ ۸۳/۴/۲۵ اعلام گشته است.

^۲ Embossing

^۳ Visa Smart Debit & Credit

^۴ این استاندارد تحت نامه شماره ۳۴۶۷/هـ مورخ ۸۳/۸/۱۱ اعلام گشته است.

۲. برداشت از اعتبار^۲

۳. کیف پول/نقد الکترونیک رمزدار در پرداخت خرد^۳ (VLP)

این قابلیتها باید توسط هر بانک صادر کننده به عنوان حداقل برنامه‌های کاربردی کارت بانک هوشمند پیاده سازی گردیده و کلیه پایانه‌های نصب شده بانکها یا ارایه‌دهندگان خدمات پرداخت طرف قرارداد با آنها باید دارای توانایی اجرای برنامه‌های استاندارد کارت بانک هوشمند سایر بانکها نیز باشد. این استاندارد در این زمینه بر روی فعالیتهای احاطه کامل خواهد داشت.

4CEPS99⁵/VCEPS3.4⁶

مشخصات پایه صدور و کاربری کیف پول/نقد الکترونیک بدون رمز^۷ در ذیل آورده شده است:

۱. مشخصات CEPS99 به‌عنوان استاندارد مربوط به الزامات صدور و راهبری کیف پول الکترونیک.
  ۲. مشخصات VCEPS3.4 به‌عنوان مشخصات پایه مورد پذیرش شبکه بانکی کشور در خصوص برنامه کاربردی کیف پول/نقد الکترونیک در چهارچوب مشخصات قسمت قبل.
- در این راستا ارایه خدمات به مشتریان این موارد را پذیرفته و کلیه پایانه‌های نصب شده بانکها یا ارایه‌دهندگان خدمات پرداخت طرف قرارداد با آنها باید توانایی اجرای برنامه کاربردی کارت بانکهای هوشمند سایر بانکها را مطابق با مشخصات فوق، داشته باشد.

¹ Debit Card

² Credit Card

³ Visa Low-value Payment

⁴ این استاندارد تحت نامه شماره ۴۶۶۹/هـ مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۳۰ اعلام گشته است.

⁵ Common Electronic Purse Specification

⁶ Visa Cash Electronic Purse Specification

⁷ No-Pin

قالب پیام‌های مربوط به تراکنش‌های «پایانه‌های مجازی» در شتاب^۱

تعریف ۱: تراکنش‌های «بدون کارت» عبارتند از آن دسته از تراکنش‌هایی که از طریق پایانه‌های مجازی مجاز (نظیر خدمات پرداخت اینترنتی) بانک مبدا پذیرفته شده و از طریق مرکز «شتاب» به بانک مقصد هدایت می‌گردند. این تراکنش‌ها ماهیت مالی داشته و به عنوان بدیل پایانه‌های فروش^۲ در موقعیت‌هایی که کارت‌بانک به صورت فیزیکی مورد استفاده پایانه قرار نمی‌گیرد (نظیر خریدهای اینترنتی)، کاربرد دارند.

تعریف ۲: تراکنش‌های «پرداخت تلفنی» عبارتند از آن دسته از تراکنش‌هایی که ماهیت مالی دارند و از طریق تلفن پذیرفته و سپس به سوی شتاب ارسال می‌گردند. این تراکنش‌ها پس از ورود به شتاب مسیریابی و به سویچ صادرکننده کارت ارسال می‌شوند.

نکات:

۱. استفاده از گذرواژه دوم کارت: توصیه اکید می‌شود بانک به منظور ارائه خدمات پرداخت بدون کارت، گذرواژه دومی را به منظور حصول اطمینان از وجود امنیت کافی و پرهیز از بروز مشکلات احتمالی برای دارنده کارت تعریف نماید. این گذرواژه در تراکنش‌هایی که از طریق پایانه‌های مجازی صورت می‌گیرند در حکم شماره شناسایی شخصی^۳ خواهد بود.
۲. مشخصات گذرواژه: گذرواژه تنها شامل اعداد در مبنای دهدهی بوده و طول آن حداقل ۴ رقم و حداکثر ۱۲ رقم است. این گذرواژه بر مبنای استاندارد ISO 9564 و قالب ANSI PIN Block ثبت و ارسال می‌گردد. این گذرواژه همانند شماره شناسایی شخصی به صورت رمز شده در فیلد «شماره شناسایی فردی دارنده کارت PIN» نشانگذاری و تبادل می‌گردد.
۳. استفاده از مقدار اعتبارسنجی دوم کارت^۴: جهت ارتقاء سطح امنیتی تراکنش بدون کارت از یک سو و امکان پیاده‌سازی سیاست کنترلی بانک در خصوص مسدود کردن کارت در تراکنش‌های غیرمجاز ناشی از افشای مشخصات کارت، اکیداً توصیه می‌گردد بانک نسبت به درج CVV2 در کنار شماره شناسایی کارت اقدام نماید.
۴. مشخصات CVV2: این متغیر عددی بوده و بین سه تا چهار رقم طول دارد که توصیه می‌شود حداکثر آن برای کارت‌های صادره در نظر گرفته شود تا بانک صادرکننده بتواند بنا به سیاست‌ها مدیریت ریسک و کنترل‌های مد نظر خود از این مقدار استفاده نماید. همچنین به منظور تبادل CVV2 در پیام‌های تراکنش‌های بدون کارت لازم است فیلد «داده‌های اضافی»^۵ در تراکنش‌های

^۱ ویرایش ۱/۰ قالب پیام‌های مربوط به تراکنش‌های پایانه‌های مجازی در شتاب تحت نامه شماره نپ/۱۵۷۳ مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۱۲ و ویرایش ۱/۱ آن تحت نامه شماره نپ/۵۱۰ مورخ ۱۳۸۴/۵/۱۷ اعلام گشته است.

^۲ Point Of Sale (POS)

^۳ PIN

^۴ Card Verification Value

^۵ Additional Data

- مزبور مطابق با قالب XX YYYY فعال گردد. در قالب مزبور دو بایت اول XX برای مصارف آتی پیشگزینه شده و چهاربایت بعدی YYYY می‌تواند برای مقدار CVV2 مورد استفاده قرار گیرد.
۵. استفاده از تاریخ انقضای کارت: به منظور ارتقا سطح امنیتی و بهره‌گیری از لایه محافظ چهارلایه ضروری است نشانگر فیلد تاریخ انقضای کارت در تراکنش‌های بدون کارت فعال گردد. مقدار متناظر با این بیت به صورت YYMM بوده که در آن YY سال انقضا و MM ماه انقضا خواهد بود. شایان ذکر است بانک می‌تواند بنا به سیاست‌ها مدیریت ریسک و کنترل‌های مد نظر خود از این مقدار استفاده نماید و بهره‌گیری از این مقدار لزوماً به معنی تاریخ انقضای کارت فیزیکی نیست.
۶. تمایز تراکنش: به منظور تفکیک میان تراکنش‌های بدون کارت پایانه‌های مجازی (اینترنتی و تلفنی) و تراکنش‌های کارتی در V87 لازم است نشانگر وضعیت پایانه فیلد «کد نوع دستگاه^۱» با مقدار مناسب مندرج در جدول شماره ۱۰ و در V93 لازم است نشانگر وضعیت پایانه، حالت ورودی سرویس دهی پایانه و نحوه ورود PIN در فیلد «نوع استفاده از خدمات^۲» با مقدار مناسب مندرج در جدول شماره ۱۲ (پرداخت اینترنتی) و ۱۳ (پرداخت تلفنی) جایگزین گردد.
۷. داده‌های شیار^۳: وجود داده‌های شیار ۲ در تراکنش‌های مرکز شتاب الزامی است. اما با توجه به این که در تراکنش‌های پایانه‌های مجازی امکان دریافت داده‌های شیار ۲ کارت مشتری وجود ندارد، ضروری است داده‌های مندرج در فیلد «اطلاعات شیار ۲ نوار مغناطیسی» علی‌رغم set بودن در تراکنش‌های پایانه‌های مجازی حاوی مقدار تهی بوده و بنابراین با توجه به ماهیت LLVAR این فیلد می‌تواند مقدار متناظر با این بیت با مقدار ۰۰ (دو صفر) تبادل گردد و یا می‌توان این فیلد را در تراکنش نیاورد.^۴
۸. متفرقه: در سایر تراکنش‌های «شتابی» شامل تراکنش‌های خودپردازها و پایانه‌های فروش واقعی فیلدهای تاریخ انقضای کارت و داده‌های اضافی علی‌رغم فعال بودن حاوی مقادیر نامعتبر خواهد بود. در این حالت‌ها مقدار متناظر با فیلد تاریخ انقضای کارت می‌تواند با مقدار ۰۰۰۰ (چهار صفر) و مقدار متناظر با فیلد داده‌های اضافی با توجه به ماهیت LLVAR آن می‌تواند با مقدار ۰۰۰ (سه صفر) جایگزین می‌گردد و این فیلدها را در موارد غیر ضروری در تراکنش نیاورد.^۵

^۱بیت شماره ۲۵

^۲بیت شماره ۲۲

^۳Track

^۴به منظور یکسان سازی تراکنش‌های مالی و از آنجائیکه عملکرد براساس Bit Mapping می‌باشد و بررسی‌ها توسط مقادیر بیتها انجام می‌شود تا استاندارد کلی در تمامی موارد رعایت شود مقادیر پیش فرضی تعیین شده است لذا مشکل محدودیت های یک محصول نمی باشد و این امر سلیقه‌ای می‌باشد. به عبارت دیگر افزودن یا کاستن بیتی از فرمت تراکنش‌های موجود نسبت به تغییر ارزش این بیت ها به مراتب زمان بیشتری برای هماهنگی با کلیه بانکها ایجاد خواهد کرد.

^۵به منظور یکسان سازی تراکنش‌های مالی و از آنجائیکه عملکرد براساس Bit Mapping می‌باشد و بررسی‌ها توسط مقادیر بیتها انجام می‌شود تا استاندارد کلی در تمامی موارد رعایت شود مقادیر پیش فرضی تعیین شده است لذا مشکل محدودیت های یک محصول نمی باشد و این امر سلیقه‌ای می‌باشد. به عبارت دیگر افزودن یا کاستن بیتی از فرمت تراکنش‌های موجود نسبت به تغییر ارزش این بیت ها به مراتب زمان بیشتری برای هماهنگی با کلیه بانکها ایجاد خواهد کرد.

قالب جدید پیام 0200 در مرکز شتاب با پشتیبانی تراکنشهای پرداخت پایانههای مجازی در 87 ISO8583v، جدول شماره ۱۰

فیلد	شرح	نحوه کاربرد	نوع کاراکتر	طول	ارزش
ISO	معرف نوع پیام	M	N	۴	۰۲۰۰
ISO	طرح بیته اولیه	M	AN	۱۶	متغیر
P1	طرح بیته ثانویه	M	AN	۱۶	متغیر
P2	شماره کارت	M	N	..۱۹	متغیر
P3	کد پردازش	M	N	۶	متغیر
P4	مبلغ تراکنش	M	N	۱۲	متغیر
P7	تاریخ و زمان ارسال دادهها به شتاب	M	N	۱۰	MMDDhhmmss
P11	شماره پیگیری ثبت وقایع در سیستم	M	N	۶	متغیر
P12	زمان انجام تراکنش به وقت محلی	M	N	۶	Hhmmss
P13	تاریخ انجام تراکنش به وقت محلی	M	N	۴	MMDD
P14	تاریخ انقضای کارت	C	N	۴	YYMM
P17	تاریخ پردازش تراکنش توسط بانک پذیرنده	M	N	۴	MMDD
P25	کد نوع دستگاه	M	N	۲	ATM =02 PINPAD =03 POS =14 Internet =59 VRU = 07 (Voice Response Unit)
P32	کد شناسایی بانک پذیرنده	M	N	..۱۱	متغیر
P33	کد شناسایی بانک صادرکننده	M	N	..۱۱	متغیر
P35	دادههای شیار ۲ نوار مغناطیسی	M	ANS	..۳۷	متغیر
P37	شماره مرجع تراکنش	M	AN	۱۲	متغیر
P41	شماره شناسایی پایانه پذیرنده کارت	M	AN	۸	متغیر
P42	کد شناسایی پذیرنده کارت	M	AN	۱۵	متغیر
P43	نام و محل پذیرنده کارت	M	ANS	۴۰	متغیر
P48	دادههای اضافی	C	ANS	..۶۴	متغیر
P49	کد ارز تراکنش	M	N	۳	متغیر
P52	شماره شناسایی فردی دارنده کارت (PIN)	M	AN	۱۶	متغیر
S128	کد اعتبار سنجی پیام (MAC)	M	AN	۱۶	متغیر

قالب جدید پیام 1200 در مرکز شتاب با پشتیبانی تراکنش‌های پرداخت پایانه‌های مجازی در 93 ISO8583v، جدول شماره ۱۱

فیلد	شرح	نوع کاراکتر	طول	ارزش
ISO	معرف نوع پیام	N	۴	۱۲۰۰
ISO	طرح بی‌تی اولیه	AN	۱۶	متغیر
P1	طرح بی‌تی ثانویه	AN	۱۶	متغیر
P2	شماره کارت	N	..۱۹	متغیر
P3	کد پردازش	N	۶	متغیر
P4	مبلغ تراکنش	N	۱۲	متغیر
P7	تاریخ و زمان ارسال داده‌ها به شتاب بر اساس زمان گرینویچ	N	۱۰	MMDDhhmmss
P11	شماره پیگیری ثبت وقایع در سیستم	N	۶	متغیر
P12	تاریخ و زمان انجام تراکنش به وقت محلی	N	۱۲	YYMMDDhhmmss
P14	تاریخ انقضای کارت	N	۴	YYMM
P17	تاریخ پردازش تراکنش توسط بانک پذیرنده	N	۴	MMDD
P22	کد نوع استفاده از خدمات	AN	۱۲	متغیر
P32	کد شناسایی بانک پذیرنده	N	..۱۱	متغیر
P33	کد شناسایی بانک صادرکننده	N	..۱۱	متغیر
P35	داده‌های شیار ۲ نوار مغناطیسی	ANS	..۳۷	متغیر
P37	شماره مرجع تراکنش	AN	۱۲	متغیر
P41	شماره شناسایی پایانه پذیرنده کارت	AN	۸	متغیر
P42	کد شناسایی پذیرنده کارت	AN	۱۵	متغیر
P43	نام و محل پذیرنده کارت	ANS	۴۰	متغیر
P48	داده‌های اضافی	ANS	..۶۴	متغیر
P49	کد ارز تراکنش	N	۳	متغیر
P52	شماره شناسایی فردی دارنده کارت (PIN)	AN	۱۶	متغیر
S128	کد اعتبار سنجی پیام (MAC)	AN	۱۶	متغیر

توجه: بیت ۲۲ سه داده POS Condition Code و POS Entry Service Mode و PIN Capture Code را در بردارد.

مقدار این فیلد با توجه به نوع ترمینال (پرداخت اینترنتی) به شرح زیر می باشد: جدول شماره ۱۲

Position	Description	Code
1	Card Data input capability	6
2	Card holder authentication capability	1
3	Card capture capability	0
4	Operating environment	5
5	Cardholder present	1
6	Card present	0
7	Card data input mode	6
8	Card holder authentication method	1
9	Card holder authentication entity	3
10	Card data output capability	1
11	Terminal output capability	4
12	PIN capture capability	A

بنابراین مقدار این فیلد برابر است با :

6 1 0 5 1 0 6 1 3 1 4 A

مقدار این فیلد با توجه به نوع ترمینال (پرداخت تلفنی) به شرح زیر می باشد: جدول شماره ۱۳

Position	Description	Code
1	Card Data input capability	6
2	Card holder authentication capability	1
3	Card capture capability	0
4	Operating environment	5
5	Cardholder present	3
6	Card Present	0
7	Card data input mode	6
8	Card holder authentication method	1
9	Card holder authentication entity	3
10	Card data output capability	1
11	Terminal output capability	7
12	PIN capture capability	A

بنابراین مقدار این فیلد برابر است با:

6 1 0 5 3 0 6 1 3 1 7 A

در مورد ردیف ۱۱ چون موارد پیش بینی شده در ISO8583 V93 شامل اطلاع رسانی صوتی نمی باشد لذا از کد ۷ که جهت استفاده ملی در این استاندارد رزرو گردیده است استفاده شده است.

قالب پیام‌های مربوط به تراکنش‌های «ارزی» در شتاب^۱

تعریف: تراکنش‌های «ارزی» عبارتند از آن دسته از تراکنش‌هایی که از طریق شبکه‌های بین‌المللی وارد سویچ شتاب و یا از طریق سویچ شتاب به شبکه‌های بین‌المللی ارسال می‌شوند. در این راستا موضوع اصلی، مقدار وجه درخواست شده (در تراکنش‌های دستگاه خودپرداز) و یا مبلغ خرید (در تراکنش‌های پایانه فروش) بر اساس واحد پول دستگاه پذیرنده کارت است. به عبارت دیگر، واحد پول دستگاه پذیرنده کارت با واحد پول صادرکننده کارت متفاوت می‌باشد و در این بین سویچ شتاب نقش تبدیل‌کننده واحد پول را بازی می‌کند.

نکات:

۱. پایانه‌های مورد پشتیبانی جهت پرداخت ارزی: در حال حاضر تنها، پایانه فیزیکی خودپرداز جهت انجام تراکنش‌های پرداخت ارزی قابل استفاده هست. به منظور انجام تراکنش از طریق پایانه فیزیکی خودپرداز در V.93 فیلد «کد نوع استفاده از خدمات»^۲ همانند تراکنش‌های صادره از طریق خودپرداز با مقدار 4 4 1 3 1 1 1 0 1 1 2 جایگزین می‌شود. همچنین فیلد «داده‌های اضافی»^۳ کاربردی نداشته و با مقدار صفر پر می‌شود.
۲. مقداردهی مبلغ تراکنش: در زمان استفاده از کارت‌های اعضای شتاب در شبکه‌های بین‌المللی فیلد «مبلغ تراکنش به واحد پول پذیرنده کارت»^۴ می‌باید با واحد پول کشور پذیرنده کارت مقداردهی شود.
۳. محاسبه معادل ریالی مبلغ تراکنش: مبلغ تراکنش موجود در فیلد «مبلغ تراکنش به واحد پول پذیرنده کارت» پس از ورود به سویچ شتاب براساس جدول نرخ تبدیل ارز در فیلد «نرخ تبدیل ارز به واحد پول صادرکننده کارت»^۵ که روزانه به‌وسیله اعلام بانک مرکزی در سیستم شتاب تغییر می‌کند، به معادل ریالی آن تبدیل می‌شود و در فیلد «مبلغ تراکنش به واحد پول صادرکننده کارت»^۶ قرار می‌گیرد^۷ و برای کسر از حساب مشتری به سویچ صادرکننده کارت (عضو شتاب) ارسال می‌شود.

^۱ مستند مشخصات تراکنش‌های ارزی مرکز شتاب تحت نامه شماره نپ/۴۷۷ مورخ ۱۳۸۴/۵/۹ اعلام گشته است.

^۲ بیت شماره ۲۲

^۳ بیت شماره ۴۸

^۴ Shetab cards in Issuer Mode

^۵ Transaction Amount

^۶ بیت شماره ۴

^۷ بیت شماره ۱۰ Conversion Rate, CardHolder billing

^۸ بیت شماره ۶ Amount, Cardholder billing

^۹ مقدار بیت شماره ۴ × مقدار بیت شماره ۱۰

۴. مقداردهی واحد پول تراکنش^۱: فیلد «کد ارز تراکنش - پذیرنده کارت» با واحد پول پذیرنده کارت و فیلد «کد ارز تراکنش-صادرکننده کارت» با واحد پول صادرکننده کارت مقداردهی می‌شوند.
۵. تراکنش بین اعضای شتاب (تراکنش غیر ارزی): در این تراکنش‌ها مقدار فیلد «مبلغ تراکنش به واحد پول صادرکننده کارت» با مقدار فیلد «مبلغ تراکنش به واحد پول پذیرنده کارت» برابر است. فیلد «نرخ تبدیل ارز به واحد پول صادرکننده کارت» برابر یک و فیلد «کد ارز تراکنش - صادرکننده کارت» برابر ۳۶۴ (کد ارزی ایران) مقداردهی می‌شود.
۶. تراکنش‌های سری ۰۲۰۰ و ۱۲۰۰ در ویرایش ۷۸۷ و ۷۹۳: پس از مقداردهی فیلدهای یاد شده در بند ۱ الی ۴ در سوییچ شتاب، مقادیر فوق در قالب این دو سری تراکنش جهت کسر از حساب و همچنین اجرای محدودیت‌های ارزی بر روی حساب مشتری به سوییچ صادرکننده کارت (عضو شتاب) منتقل می‌شود (جداول شماره ۱۴ و ۱۸).
۷. تراکنش‌های جواب سری ۰۲۱۰ و ۱۲۱۰ در ویرایش ۷۸۷ و ۷۹۳: در این تراکنش‌ها که از سوی سوییچ صادرکننده کارت به شتاب ارسال می‌شود، علاوه بر تمامی داده‌هایی که تا پیش از این انتقال پیدا می‌کرد، فیلدهای «مبلغ تراکنش به واحد پول صادرکننده کارت» و «کد ارز تراکنش-صادرکننده کارت» نیز به شتاب بازگردانده می‌شود (جداول شماره ۱۵ و ۱۹).
۸. تراکنش‌های اصلاحیه سری ۰۴۲۰/۰۴۰۰ و ۱۴۲۰ در ویرایش ۷۸۷ و ۷۹۳: این تراکنش‌ها همانند تراکنش‌های سری ۰۲۰۰ و ۱۲۰۰ می‌باشند، افزون بر آن به خاطر وجود تراکنش‌های اصلاحیه قسمتی از پول^۴ و اصلاحیه کامل پول^۵ که در شبکه‌های بین‌المللی صادر و استفاده می‌شوند (از جمله شبکه GCCNET) سیستم شتاب این گونه تراکنش‌ها را پشتیبانی می‌کند. برای این منظور از فیلد «مبلغ جدید جایگزین شده»^۶ استفاده می‌شود (جداول شماره ۱۶ و ۲۰).
۹. فیلد «مبلغ جدید جایگزین شده»: در ویرایش ۷۸۷ این فیلد دارای طول ثابت ۴۲ بایت است و از ۴ قسمت تشکیل شده است. قسمت اول و دوم ۱۲ بایت می‌باشد که به ترتیب با مقدار ارزی پذیرنده و مقدار صادرکننده (ریالی) مقداردهی می‌شود. قسمت سوم و چهارم ۹ بایت می‌باشد و با مقدار ثابت C00000000 مقداردهی می‌شوند. در ویرایش ۷۹۳ این فیلد دارای طول ثابت ۲۴ بایت است که از دو قسمت ۱۲ بایتی تشکیل شده است. قسمت اول با مقدار ارزی پذیرنده و قسمت دوم با مقدار صادرکننده (ریالی) مقداردهی می‌شود.
۱۰. تراکنش‌های اصلاحیه سری ۰۴۳۰/۰۴۱۰ و ۱۴۳۰ در ویرایش ۷۸۷ و ۷۹۳: این تراکنش‌ها همانند تراکنش‌های سری ۰۲۱۰ و ۱۲۱۰ می‌باشند (جداول شماره ۱۷ و ۲۱).

¹ Transaction Currency Code

² بیت شماره ۴۹

³ بیت شماره ۵۱

⁴ Partial Reversal

⁵ Full Reversal

⁶ بیت شماره ۹۵ در ۷۸۷ و شماره ۳۰ در ۷۹۳

استفاده از کارت‌های شبکه‌های بین‌المللی در اعضای شتاب^۱

۱۱. مقداردهی مبلغ تراکنش: در زمان استفاده از کارت‌های شبکه‌های بین‌المللی در دستگاه‌های اعضای شتاب فیلد «مبلغ تراکنش به واحد پول پذیرنده کارت» می‌باید با واحد پول کشور ایران مقداردهی شود. مبلغ این تراکنش‌ها پس از ورود به سویچ شتاب، مستقیماً و بدون هیچ‌گونه تغییری به شبکه بین‌المللی منتقل می‌شود.
۱۲. تراکنش‌های سری ۰۲۰۰ و ۱۲۰۰ در ویرایش v87 و v93: در این تراکنش‌های ارسالی از سوی اعضای شتاب به شتاب نیازی به فعال کردن فیلدهای «مبلغ تراکنش به واحد پول صادرکننده کارت» و «ترخ تبدیل ارز به واحد پول صادرکننده کارت» و «کد ارز تراکنش صادر کننده کارت» نمی‌باشد.
۱۳. تراکنش‌های جواب سری ۰۲۱۰ و ۱۲۱۰ در ویرایش v87 و v93: در این تراکنش‌ها که از سوی شبکه‌های بین‌المللی دریافت می‌شود، علاوه بر تمامی داده‌هایی که تا پیش از این انتقال پیدا می‌کرد، فیلدهای «مبلغ تراکنش به واحد پول صادرکننده کارت» و «کد ارز تراکنش - صادرکننده کارت» نیز به شتاب (در اینجا پذیرنده کارت) ارسال می‌شود.
۱۴. تراکنش‌های اصلاحیه سری ۰۴۲۰/۰۴۰۰ و ۱۴۲۰ در ویرایش v87 و v93: در این تراکنش‌های ارسالی از سوی اعضای شتاب به شتاب نیازی به فعال کردن فیلدهای «مبلغ تراکنش به واحد پول صادرکننده کارت» و «ترخ تبدیل ارز به واحد پول صادرکننده کارت» و «کد ارز تراکنش صادر کننده کارت» نمی‌باشد. اما فیلد «مبلغ جدید جایگزین شده» فعال خواهد بود.
۱۵. تراکنش‌های اصلاحیه سری ۰۴۳۰/۰۴۱۰ و ۱۴۳۰ در ویرایش v87 و v93: در این تراکنش‌ها که از سوی شبکه‌های بین‌المللی دریافت می‌شود، علاوه بر تمامی داده‌هایی که تا پیش از این انتقال پیدا می‌کرد، فیلدهای «مبلغ تراکنش به واحد پول صادرکننده کارت» و «کد ارز تراکنش - صادرکننده کارت» نیز به شتاب (در اینجا پذیرنده کارت) ارسال می‌شود.

¹ Shetab Members in Acquirer Mode

**قالب جدید پیام 0200 در شتاب با پشتیبانی تراکنش‌های ارزی در ISO8583v 87 ،
جدول شماره ۱۴**

فیلد	شرح	نحوه کاربرد	نوع کاراکتر	طول	ارزش
ISO	معرف نوع پیام	M	N	۴	۰۲۰۰
ISO	طرح بیتی اولیه	M	AN	۱۶	متغیر
P1	طرح بیتی ثانویه	M	AN	۱۶	متغیر
P2	شماره کارت	M	N	..۱۹	متغیر
P3	کد پردازش	M	N	۶	متغیر
P4	مبلغ تراکنش به واحد پول پذیرنده کارت	M	N	۱۲	متغیر
P6	مبلغ تراکنش به واحد پول صادرکننده کارت	M	N	۱۲	متغیر
P7	تاریخ و زمان ارسال داده‌ها به شتاب	M	N	۱۰	MMDDhhmmss
P10	نرخ تبدیل ارز به واحد پول صادرکننده کارت	M	N	۸	متغیر
P11	شماره پیگیری ثبت وقایع در سیستم	M	N	۶	متغیر
P12	زمان انجام تراکنش به وقت محلی	M	N	۶	Hhmmss
P13	تاریخ انجام تراکنش به تاریخ محلی	M	N	۴	MMDD
P14	تاریخ انقضای کارت	C	N	۴	YYMM
P17	تاریخ پردازش تراکنش توسط بانک پذیرنده	M	N	۴	MMDD
P25	کد نوع دستگاه	M	N	۲	ATM =02 PINPAD =03 POS =14 Internet =59 VRU = 07 (Voice Response Unit)
P32	کد شناسایی بانک پذیرنده	M	N	..۱۱	متغیر
P33	کد شناسایی بانک صادرکننده	M	N	..۱۱	متغیر
P35	داده‌های شیار ۲ نوار مغناطیسی	M	ANS	..۳۷	متغیر
P37	شماره مرجع تراکنش	M	AN	۱۲	متغیر
P41	شماره شناسایی پایانه پذیرنده کارت	M	AN	۸	متغیر
P42	کد شناسایی پذیرنده کارت	M	AN	۱۵	متغیر
P43	نام و محل پذیرنده کارت	M	ANS	۴۰	متغیر
P48	داده‌های اضافی	C	ANS	..۶۴	متغیر
P49	کد ارز تراکنش - پذیرنده کارت	M	N	۳	متغیر
P51	کد ارز تراکنش - صادرکننده کارت	M	N	۳	متغیر
P52	شماره شناسایی فردی دارنده کارت (PIN)	M	AN	۱۶	متغیر
S128	کد اعتبار سنجی پیام (MAC)	M	AN	۱۶	متغیر

قالب جدید پیام 0210 در شتاب با پشتیبانی تراکنش‌های ارزی در ISO8583v 87 ، جدول شماره ۱۵

فیلد	شرح	نحوه کاربرد	نوع کاراکتر	طول	ارزش
ISO	معرف نوع پیام	M	N	۴	۰۲۱۰
ISO	طرح بیتی اولیه	M	AN	۱۶	متغیر
P1	طرح بیتی ثانویه	M	AN	۱۶	متغیر
P3	کد پردازش	M	N	۶	متغیر
P4	مبلغ تراکنش به واحد پول پذیرنده کارت	M	N	۱۲	متغیر
P6	مبلغ تراکنش به واحد پول صادرکننده کارت	M	N	۱۲	متغیر
P7	تاریخ و زمان ارسال داده‌ها به شتاب	M	N	۱۰	MMDDhhmmss
P11	شماره پیگیری ثبت وقایع در سیستم	M	N	۶	متغیر
P12	زمان انجام تراکنش به وقت محلی	M	N	۶	Hhmmss
P13	تاریخ انجام تراکنش به تاریخ محلی	M	N	۴	MMDD
P15	تاریخ تسویه تراکنش در بانک صادرکننده	M	N	۴	MMDD
P32	کد شناسایی بانک پذیرنده	M	N	..۱۱	متغیر
P33	کد شناسایی بانک صادرکننده	M	N	..۱۱	متغیر
P35	داده‌های شیار ۲ نوار مغناطیسی	M	ANS	..۳۷	متغیر
P37	شماره مرجع تراکنش	M	AN	۱۲	متغیر
P38	پاسخ و کد مجوز انجام تراکنش	M	AN	۶	متغیر
P39	کد پاسخ به درخواست انجام تراکنش	M	AN	۲	متغیر
P41	شماره شناسایی پایانه پذیرنده کارت	M	AN	۸	متغیر
P43	نام و محل پذیرنده کارت	O	ANS	۴۰	متغیر
P44	اطلاعات بیشتر در مورد مجوز انجام تراکنش	C	ANS	۲۷	متغیر
P49	کد ارز تراکنش - پذیرنده کارت	M	N	۳	متغیر
P51	کد ارز تراکنش - صادرکننده کارت	M	N	۳	متغیر
P54	اطلاعات موجودی	C	N	..۱۲۰	متغیر
S128	کد اعتبار سنجی پیام (MAC)	M	AN	۱۶	متغیر

قالب جدید پیام 0400/0420 در شتاب با پشتیبانی تراکنش‌های ارزی در -ISO8583 v87 ، جدول شماره ۱۶

فیلد	شرح	نحوه کاربرد	نوع کاراکتر	طول	ارزش
ISO	معرف نوع پیام	M	N	۴	۰۴۲۰/۰۴۰۰
ISO	طرح بیتی اولیه	M	AN	۱۶	متغیر
P1	طرح بیتی ثانویه	M	AN	۱۶	متغیر
P2	شماره کارت	M	N	۱۹	متغیر
P3	کد پردازش	M	N	۶	متغیر
P4	مبلغ تراکنش به واحد پول پذیرنده کارت	M	N	۱۲	متغیر
P6	مبلغ تراکنش به واحد پول صادرکننده کارت	M	N	۱۲	متغیر
P7	تاریخ و زمان ارسال داده‌ها به شتاب	M	N	۱۰	MMDDhhmmss
P10	نرخ تبدیل ارز به واحد پول صادرکننده کارت	M	N	۸	متغیر
P11	شماره پیگیری ثبت وقایع در سیستم	M	N	۶	متغیر
P12	زمان انجام تراکنش به وقت محلی	M	N	۶	Hhmmss
P13	تاریخ انجام تراکنش به تاریخ محلی	M	N	۴	MMDD
P17	تاریخ پردازش تراکنش توسط بانک پذیرنده	M	N	۴	MMDD
P32	کد شناسایی بانک پذیرنده	M	N	۱۱	متغیر
P33	کد شناسایی بانک صادرکننده	C	N	۱۱	متغیر
P35	داده‌های شیار ۲ نوار مغناطیسی	M	ANS	۳۷	متغیر
P37	شماره مرجع تراکنش	M	AN	۱۲	متغیر
P38	پاسخ مبنی بر شناسایی درخواست انجام تراکنش	M	AN	۶	متغیر
P39	کد پاسخ به درخواست انجام تراکنش	M	AN	۲	متغیر
P41	شماره شناسایی پایانه پذیرنده کارت	M	AN	۸	متغیر
P42	کد شناسایی پذیرنده کارت	M	AN	۱۵	متغیر
P43	نام و محل پذیرنده کارت	M	ANS	۴۰	متغیر
P48	اطلاعات بیشتر	M	ANS	۳۰	متغیر
P49	کد ارز تراکنش	M	N	۳	متغیر
P51	کد ارز تراکنش - صادرکننده کارت	M	N	۳	متغیر
S90	عناصر داده‌های اولیه	M	N	۴۲	متغیر
S95	مبلغ جدید و جایگزین شده تراکنش	M	AN	۴۲	متغیر
S128	کد اعتبار سنجی پیام (MAC)	M	AN	۱۶	متغیر

قالب جدید پیام 0410/0430 در شتاب با پشتیبانی تراکنش‌های ارزی در -ISO8583 ۷۸۷، جدول شماره ۱۷

فیلد	شرح	نحوه کاربرد	نوع کاراکتر	طول	ارزش
ISO	معرف نوع پیام	M	N	۴	۴۳۰/۴۱۰
ISO	طرح بیتی اولیه	M	AN	۱۶	متغیر
P1	طرح بیتی ثانویه	M	AN	۱۶	متغیر
P2	شماره کارت	M	N	..۱۹	متغیر
P3	کد پردازش	M	N	۶	متغیر
P4	مبلغ تراکنش به واحد پول پذیرنده کارت	M	N	۱۲	متغیر
P6	مبلغ تراکنش به واحد پول صادرکننده کارت	M	N	۱۲	متغیر
P7	تاریخ و زمان ارسال داده‌ها به شتاب	M	N	۱۰	MMDDhhmmss
P11	شماره پیگیری ثبت وقایع در سیستم	M	N	۶	متغیر
P12	زمان انجام تراکنش به وقت محلی	M	N	۶	Hhmmss
P13	تاریخ انجام تراکنش به تاریخ محلی	M	N	۴	MMDD
P15	تاریخ تسویه تراکنش در سیستم مرکز شتاب	M	N	۴	MMDD
P32	کد شناسایی بانک پذیرنده	M	N	..۱۱	متغیر
P33	کد شناسایی بانک صادرکننده	C	N	..۱۱	متغیر
P37	شماره مرجع تراکنش	M	AN	۱۲	متغیر
P39	کد پاسخ به درخواست انجام تراکنش	M	AN	۲	متغیر
P42	کدشناسایی پذیرنده کارت	M	AN	۱۵	متغیر
P48	اطلاعات بیشتر	M	ANS	۳۰	متغیر
P51	کد ارز تراکنش - صادرکننده کارت	M	N	۳	متغیر
P54	اطلاعات موجودی	M	N	..۱۲۰	متغیر
S128	کد اعتبار سنجی پیام (MAC)	M	AN	۱۶	متغیر

قالب جدید پیام 1200 در شتاب با پشتیبانی تراکنش‌های ارزی در ISO8583v 93 ، جدول شماره ۱۸

فیلد	شرح	نوع کاراکتر	طول	ارزش
ISO	معرف نوع پیام	N	۴	۱۲۰۰
ISO	طرح بی‌تی اولیه	AN	۱۶	متغیر
P1	طرح بی‌تی ثانویه	AN	۱۶	متغیر
P2	شماره کارت	N	..۱۹	متغیر
P3	کد پردازش	N	۶	متغیر
P4	مبلغ تراکنش به واحد پول پذیرنده کارت	N	۱۲	متغیر
P6	مبلغ تراکنش به واحد پول صادرکننده کارت	N	۱۲	متغیر
P7	تاریخ و زمان ارسال داده‌ها به شتاب بر اساس زمان گرینویچ	N	۱۰	MMDDhmmss
P10	نرخ تبدیل ارز به واحد پول صادرکننده کارت	N	۸	متغیر
P11	شماره پیگیری ثبت وقایع در سیستم	N	۶	متغیر
P12	زمان انجام تراکنش به وقت محلی	N	۱۲	yymmddHhmmss
P14	تاریخ انقضای کارت	N	۴	YYMM
P17	تاریخ پردازش تراکنش توسط بانک پذیرنده	N	۴	MMDD
P22	کد نوع استفاده از خدمات	AN	۱۲	متغیر
P32	کد شناسایی بانک پذیرنده	N	..۱۱	متغیر
P33	کد شناسایی بانک صادرکننده	N	..۱۱	متغیر
P35	داده‌های شمار ۲ نوار مغناطیسی	Z	..۳۷	متغیر
P37	شماره مرجع تراکنش	AN	۱۲	متغیر
P41	شماره شناسایی پایانه پذیرنده کارت	AN	۸	متغیر
P42	کد شناسایی پذیرنده کارت	AN	۱۵	متغیر
P43	نام و محل پذیرنده کارت	ANS	۴۰	متغیر
P48	داده‌های اضافی	ANS	..۶۴	متغیر
P49	کد ارز تراکنش - پذیرنده کارت	N	۳	متغیر
P51	کد ارز تراکنش - صادرکننده کارت	N	۳	متغیر
P52	شماره شناسایی فردی دارنده کارت (PIN)	AN	۱۶	متغیر
S128	کد اعتبار سنجی پیام (MAC)	AN	۱۶	متغیر

قالب جدید پیام 1210 در شتاب با پشتیبانی تراکنش‌های ارزی در ISO8583v 93 ، جدول شماره ۱۹

فیلد	شرح	نوع کاراکتر	طول	ارزش
ISO	معرف نوع پیام	N	۴	۱۲۱۰
ISO	طرح بی‌تی اولیه	AN	۱۶	متغیر
P1	طرح بی‌تی ثانویه	AN	۱۶	متغیر
P3	کد پردازش	N	۶	متغیر
P4	مبلغ تراکنش به واحد پول پذیرنده کارت	N	۱۲	متغیر
P6	مبلغ تراکنش به واحد پول صادرکننده کارت	N	۱۲	متغیر
P7	تاریخ و زمان ارسال داده‌ها به شتاب بر اساس زمان گرینویچ	N	۱۰	MMDDhhmmss
P11	شماره پیگیری ثبت وقایع در سیستم	N	۶	متغیر
P12	تاریخ و زمان انجام تراکنش به وقت محلی	N	۱۲	yymmddHhmmss
P15	تاریخ پردازش تراکنش در بانک صادرکننده	N	۶	YYMMDD
P32	کد شناسایی بانک پذیرنده	N	..۱۱	متغیر
P33	کد شناسایی بانک صادرکننده	N	..۱۱	متغیر
P35	داده‌های شیار ۲ نوار مغناطیسی	Z	..۳۷	متغیر
P37	شماره مرجع تراکنش	AN	۱۲	متغیر
P39	کد پاسخ Action Code	N	۳	متغیر
P41	شماره شناسایی پایانه پذیرنده کارت	AN	۸	متغیر
P43	نام و محل پذیرنده کارت	ANS	۴۰	متغیر
P49	کد ارز تراکنش - پذیرنده کارت	N	۳	متغیر
P51	کد ارز تراکنش - صادرکننده کارت	N	۳	متغیر
P54	اطلاعات مانده حساب	ANS	..۱۲۰	متغیر
S128	کد اعتبار سنجی پیام (MAC)	AN	۱۶	متغیر

**قالب جدید پیام 1420 در شتاب با پشتیبانی تراکنش‌های ارزی در ISO8583v 93 ،
جدول شماره ۲۰**

فیلد	شرح	نوع کاراکتر	طول	ارزش
ISO	معرف نوع پیام	N	۴	۱۴۲۰
ISO	طرح بی‌تی اولیه	AN	۱۶	متغیر
P1	طرح بی‌تی ثانویه	AN	۱۶	متغیر
P2	شماره کارت	N	..۱۹	متغیر
P3	کد پردازش	N	۶	متغیر
P4	مبلغ تراکنش به واحد پول پذیرنده کارت	N	۱۲	متغیر
P6	مبلغ تراکنش به واحد پول صادرکننده کارت	N	۱۲	متغیر
P7	تاریخ و زمان ارسال داده‌ها به شتاب بر اساس زمان گرینویچ	N	۱۰	MMDDhmmss
P10	نرخ تبدیل ارز به واحد پول صادرکننده کارت	N	۸	متغیر
P11	شماره پیگیری ثبت وقایع در سیستم	N	۶	متغیر
P12	تاریخ و زمان انجام تراکنش به وقت محلی	N	۱۲	yymmddHhmmss
P17	تاریخ پردازش تراکنش توسط بانک پذیرنده	N	۴	MMDD
P30	مبلغ جدید جایگزین شده تراکنش	N	۲۴	متغیر
P32	کد شناسایی بانک پذیرنده	N	..۱۱	متغیر
P33	کد شناسایی بانک صادرکننده	N	..۱۱	متغیر
P35	داده‌های شیار ۲ نوار مغناطیسی	Z	..۳۷	متغیر
P37	شماره مرجع تراکنش	ANS	۱۲	متغیر
P39	کد پاسخ	N	۳	متغیر
P41	شماره شناسایی پایانه پذیرنده کارت	ANS	۸	متغیر
P42	کد شناسایی پذیرنده کارت	ANS	۱۵	متغیر
P43	نام و محل پذیرنده کارت	ANS	..۹۹	متغیر
P49	کد ارز تراکنش - پذیرنده کارت	N	۳	متغیر
P51	کد ارز تراکنش - صادرکننده کارت	N	۳	متغیر
P56	اطلاعات تراکنش ۲۰۰	N	..۳۵	متغیر
S128	کد اعتبار سنجی پیام (MAC)	AN	۱۶	متغیر

**قالب جدید پیام 1430 در شتاب با پشتیبانی تراکنش‌های ارزی در ISO8583v 93 ،
جدول شماره ۲۱**

فیلد	شرح	نوع کاراکتر	طول	ارزش
ISO	معرف نوع پیام	N	۴	۱۴۳۰
ISO	طرح بی‌تی اولیه	AN	۱۶	متغیر
P1	طرح بی‌تی ثانویه	AN	۱۶	متغیر
P3	کد پردازش	N	۶	متغیر
P4	مبلغ تراکنش به واحد پول پذیرنده کارت	N	۱۲	متغیر
P6	مبلغ تراکنش به واحد پول صادرکننده کارت	N	۱۲	متغیر
P7	تاریخ و زمان ارسال داده‌ها به شتاب بر اساس زمان گرینویچ	N	۱۰	MMDDhhmmss
P11	شماره پیگیری ثبت وقایع در سیستم	N	۶	متغیر
P12	تاریخ و زمان انجام تراکنش به وقت محلی	N	۱۲	yymmddHhmmss
P32	کد شناسایی بانک پذیرنده	N	..۱۱	متغیر
P33	کد شناسایی بانک صادرکننده	N	..۱۱	متغیر
P39	کد پاسخ Action code	N	۳	متغیر
P42	کد پذیرنده کارت	ANS	۱۵	متغیر
P51	کد ارز تراکنش - صادرکننده کارت	N	۳	متغیر
P54	اطلاعات مانده حساب	ANS	..۱۲۰	متغیر
S128	کد اعتبار سنجی پیام (MAC)	AN	۱۶	متغیر

قالب پیام‌های مربوط به تراکنش‌های «پرداخت قبوض» در شتاب^۱

تعریف: تراکنش‌های «پرداخت قبوض» عبارتند از آن دسته از تراکنش‌هایی که ماهیت مالی داشته و طی فرایند پرداخت قبض در پذیرنده کارت، به مرکز شتاب ارسال می‌گردند. شتاب تراکنش پرداخت قبض را به سوییچ مقصد ارسال می‌نماید تا مبلغ قبض در سیستم‌های صادر کننده کارت از حساب کارت مربوط کسر گردد. همچنین در سمت پذیرنده در صورت صحت عملیات، مبلغ مربوط به حساب سازمان یا شرکت ذیربط واریز می‌گردد.

نکات:

۱. پایانه‌های مورد پشتیبانی جهت پرداخت قبض: در حال حاضر پایانه فیزیکی خودپرداز و پایانه‌های مجازی اینترنت و تلفن جهت انجام تراکنش‌های پرداخت قبض در شتاب قابل استفاده هستند.
۲. محل استقرار اطلاعات قبض: محل استقرار اطلاعات قبض در تراکنش‌های پرداخت قبض در فیلد «داده‌های اضافی»^۲ است.^۳ از آنجاییکه ۱۶ بایت اول اطلاعات این فیلد جهت مصارف دیگر در شتاب رزرو گردیده است لذا اطلاعات قبض از بایت شماره ۱۷ تا حداکثر ۴۷ بایت بعد، یعنی بایت ۶۴ ام قرار می‌گیرد. فرمت قرارگرفتن اطلاعات در این فیلد انحصاری نیست و سوییچ‌های مختلف می‌توانند آن را با قالب خاص پر نمایند. دو بایت اول یعنی بایت‌های ۱۷ و ۱۸ جهت تشخیص نوع قبض در سوییچ دارنده کارت با مقادیر مندرج در جدول شماره ۲۲ مقداردهی می‌شوند. همچنین وجود اطلاعات بعد از بایت‌های ۱۷ و ۱۸ با وجود نداشتن قالبی توافق شده جهت پیگیری مشکلات مغایرتی الزامی می‌باشد.
۳. کد عملیات پرداخت قبض در شتاب: در تراکنش‌های پرداخت قبوض مقدار کد پرداخت قبض در فیلد «کدپردازش»^۴ مشخص می‌شود که مقداری عددی است و با مقدار مناسب مندرج در جداول شماره ۲۳ و ۲۴ جایگزین می‌شود.
۴. تمایز تراکنش: تفکیک تراکنش‌های پرداخت قبوض از سایر تراکنش‌ها علاوه بر شناساندن نوع

^۱ ویرایش ۱/۰ قالب پیام‌های مربوط به تراکنش‌های پرداخت قبوض در شتاب تحت نامه شماره نپ/۵۰۹ مورخ ۱۳۸۴/۵/۱۷ اعلام گشته است.

^۲ بیت شماره ۴۸ (Additional Data)

^۳ به منظور یکسان‌سازی کلیه تراکنش‌های مالی و به کاربردن استاندارد واحد همچنان از فیلد داده‌های اضافی (بیت ۴۸) در پرداخت قبوض استفاده به عمل آمده است تا به جای قالب‌های مختلف پیام برای انواع تراکنش‌های مختلف، تنها یک قالب واحد مورد استفاده قرارگیرد. به عبارت دیگر تلاش بر حداقل تغییرات مورد نیاز جهت توسعه انواع تراکنش‌های مالی (سری ۲۰۰) بوده و با این وصف استفاده از بیت ۴۸ به منظور ارسال اطلاعات قبوض تخطی از استاندارد ۸۵۸۳ محسوب نمی‌شود. شایان ذکر است در صورت تعیین بیت ۴۷ به عنوان حامل داده‌های قبوض، با توجه به عدم استفاده قبلی از بیت مزبور در سری تراکنش‌های شتاب، تعریف چند نوع تراکنش مالی (۲۰۰) بسته به نوع سرویس (کد تراکنش) الزامی می‌گردد.

^۴ بیت شماره ۳، Processing Code

پایانه(فیزیکی و یا مجازی^۱) انجام‌دهنده تراکنش، ملزم به مشخص نمودن کد عملیات پرداخت قبض در فیلد «کدپردازش» و همچنین مقدار فیلد «داده‌های اضافی^۲» نیز با مشخصات ارائه شده در بند ۲ می‌باشد. شایان ذکر است که به منظور نشان دادن تراکنش پرداخت قبوض در پایانه فیزیکی خودپرداز در V.93 فیلد «کد نوع استفاده از خدمات^۳» با مقدار 4 4 1 3 1 1 1 0 1 1 1 2 جایگزین می‌شود.

جدول تشخیص نوع قبض در سویچ دارنده کارت، جدول شماره ۲۲

نوع قبض	بایت ۱۷ و ۱۸
قبض آب	WA
قبض تلفن ثابت	TC
قبض گاز	GA
قبض تلفن همراه	MC
قبض برق	EL

^۱ شایان ذکر است که شناساندن نوع پایانه‌ها در V87 با کمک نشانگر وضعیت پایانه فیلد «کد نوع دستگاه» (بیت شماره ۲۵) و در V93 با کمک نشانگر وضعیت پایانه، حالت ورودی سرویس‌دهی پایانه و نحوه ورود PIN فیلد «کد نوع استفاده از خدمات» (بیت شماره ۲۲) انجام می‌پذیرد که به تفصیل در خصوص پایانه‌های مجازی در مستند قالب پیامهای مربوط به تراکنشهای پایانه‌های مجازی در شتاب توضیح داده شده است.

^۲ بیت شماره ۴۸

^۳ بیت شماره ۲۲

قالب جدید پیام 0200 در مرکز شتاب با پشتیبانی تراکنشهای پرداخت قبوض در 87 ISO8583v، جدول شماره ۲۳

فیلد	شرح	نحوه کاربرد	نوع کاراکتر	طول	ارزش
ISO	معرف نوع پیام	M	N	۴	۰۲۰۰
ISO	طرح بیتی اولیه	M	AN	۱۶	متغیر
P1	طرح بیتی ثانویه	M	AN	۱۶	متغیر
P2	شماره کارت	M	N	..۱۹	متغیر
P3	کد پردازش	M	N	۶	متغیر کد پرداخت قبض=170000
P4	مبلغ تراکنش	M	N	۱۲	متغیر
P7	تاریخ و زمان ارسال داده‌ها به شتاب	M	N	۱۰	MMDDhhmmss
P11	شماره پیگیری ثبت وقایع در سیستم	M	N	۶	متغیر
P12	زمان انجام تراکنش به وقت محلی	M	N	۶	Hhmmss
P13	تاریخ انجام تراکنش به وقت محلی	M	N	۴	MMDD
P14	تاریخ انقضای کارت	C	N	۴	YYMM
P17	تاریخ پردازش تراکنش توسط بانک پذیرنده	M	N	۴	MMDD
P25	کد نوع دستگاه	M	N	۲	ATM =02 PINPAD =03 POS =14 Internet =59 VRU = 07 (Voice Response Unit
P32	کد شناسایی بانک پذیرنده	M	N	..۱۱	متغیر
P33	کد شناسایی بانک صادرکننده	M	N	..۱۱	متغیر
P35	داده‌های شیار ۲ نوار مغناطیسی	M	ANS	..۳۷	متغیر
P37	شماره مرجع تراکنش	M	AN	۱۲	متغیر
P41	شماره شناسایی پایانه پذیرنده کارت	M	AN	۸	متغیر
P42	کد شناسایی پذیرنده کارت	M	AN	۱۵	متغیر
P43	نام و محل پذیرنده کارت	M	ANS	۴۰	متغیر
P48	داده‌های اضافی - شامل اطلاعات قبض	C	ANS	..۶۴	متغیر
P49	کد ارز تراکنش	M	N	۳	متغیر
P52	شماره شناسایی فردی دارنده کارت (PIN)	M	AN	۱۶	متغیر
S128	کد اعتبار سنجی پیام (MAC)	M	AN	۱۶	متغیر

قالب جدید پیام 1200 در مرکز شتاب با پشتیبانی تراکنشهای پرداخت قبوض در ISO8583v 93، جدول شماره ۲۴

فیلد	شرح	نوع کاراکتر	طول	ارزش
ISO	معرف نوع پیام	N	۴	۱۲۰۰
ISO	طرح بی‌تی اولیه	AN	۱۶	متغیر
P1	طرح بی‌تی ثانویه	AN	۱۶	متغیر
P2	شماره کارت	N	..۱۹	متغیر
P3	کد پردازش	N	۶	متغیر کد پرداخت قبض=500000
P4	مبلغ تراکنش	N	۱۲	متغیر
P7	تاریخ و زمان ارسال داده‌ها به شتاب بر اساس زمان گرینویچ	N	۱۰	MMDDhhmmss
P11	شماره پیگیری ثبت وقایع در سیستم	N	۶	متغیر
P12	تاریخ و زمان انجام تراکنش به وقت محلی	N	۱۲	YYMMDDhhmmss
P14	تاریخ انقضای کارت	N	۴	YYMM
P17	تاریخ پردازش تراکنش توسط بانک پذیرنده	N	۴	MMDD
P22	کد نوع استفاده از خدمات	AN	۱۲	متغیر
P32	کد شناسایی بانک پذیرنده	N	..۱۱	متغیر
P33	کد شناسایی بانک صادرکننده	N	..۱۱	متغیر
P35	داده‌های شیار ۲ نوار مغناطیسی	ANS	..۳۷	متغیر
P37	شماره مرجع تراکنش	AN	۱۲	متغیر
P41	شماره شناسایی پایانه پذیرنده کارت	AN	۸	متغیر
P42	کد شناسایی پذیرنده کارت	AN	۱۵	متغیر
P43	نام و محل پذیرنده کارت	ANS	۴۰	متغیر
P48	داده‌های اضافی - شامل اطلاعات قبض	ANS	..۶۴	متغیر
P49	کد ارز تراکنش	N	۳	متغیر
P52	شماره شناسایی فردی دارنده کارت (PIN)	AN	۱۶	متغیر
S128	کد اعتبار سنجی پیام (MAC)	AN	۱۶	متغیر